

KARTA KURSU
(realizowanego w module obligatoryjnym)

Pedagogika (I st., st. stacjonarne, semestr I)
do programu rozpoczynającego się w roku akademickim 2024/2025

Nazwa	Filozofia wychowania
Nazwa w j. ang.	Philosophy of education

Koordynator	Dr Marta Krupska	Zespół dydaktyczny
		Dr Marta Krupska
Punktacja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami filozoficznymi i złożonością dynamiki konstytutywnych powiązań między nimi a współczesną terminologią, strukturą i specyfiką nauk pedagogicznych jako wiedzą o wychowaniu człowieka w kontekście fundamentalnych kwestii ontologicznych, epistemologicznych, aksjologicznych i antropologicznych. Pozyskanie ogólnej wiedzy na temat celów, treści, zasad, metod i form realizacji oddziaływań pedagogicznych w teorii i praktyce pedagogicznej w świetle wybranych kierunków filozoficznych: idealizmu, realizmu, realizmu teistycznego, naturalizmu, pragmatyzmu i egzystencjalizmu, personalizmu i fenomenologii. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności w zakresie poprawnego posługiwania się kategoriami pojęciowymi współczesnej filozofii, budowania adekwatnej mapy pojęciowej dla rozmaitych orientacji i nurtów filozofii jako źródeł konkretnych systemów pedagogicznych rozwijanie umiejętności formułowania problemów, stawiania pytań, budowania argumentacji i projektów działania edukacyjnego w kontekście ich możliwych interpretacji filozoficznych, antropologicznych, aksjologicznych i społecznych.

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
--------	-----------------------------	-------------------------------------

	K_W01 ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania i kształcenia, jego filozoficznych, kulturowych, historycznych podstaw; K_W02 zna wybrane koncepcje człowieka: filozoficzne, aksjologiczne, psychologiczne i społeczne stanowiące teoretyczne podstawy działalności pedagogicznej; K_W04 zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania, rozumie różnorodne uwarunkowania tych procesów.	P6U_W P6U_W P6U_W
--	---	---------------------------------

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	K_U01 wykorzystuje podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu filozofii i pedagogiki w celu analizowania i interpretowania sytuacji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych a także motywów i wzorów ludzkiego zachowania;	P6U_U
	K_U02 posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania motywów i wzorów ludzkiego zachowania, diagnozowania i rzeczywistości wychowawczej, kulturowej i społecznej	P6U_U
	K_U03 posługuje się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania, interpretowania oraz projektowania strategii działań pedagogicznych; generuje rozwiązania konkretnych problemów pedagogicznych i prognozuje przebieg ich rozwiązania oraz przewiduje skutki planowanych działań.	P6U_U

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K_K02 – jest zdolny do refleksji etycznej i etycznej oceny profesjonalnego działania	P6U_K
	K_K03 - Jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej. Potrafi wyznaczać i realizować cele.	P6U_K
	K_K05 – Szanuje i propaguje wiedzę z zakresu pedagogiki i filozofii	P6U_K

Organizacja											
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	15	15									
30											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład problemowy, dyskusja kierowana, debata oksfordzka, lektura tekstów źródłowych i artykułów naukowych, referat lub prezentacja studentów.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X	X			
W02								X	X	X			
W04								X	X	X			
U01								X	X	X			
U02								X	X				
U03								X	X				
K02								X					
K03								X					
K05								X					

Kryteria oceny	Obecność, aktywność, przygotowanie referatu lub prezentacji, praca pisemna (recenzja), aktywny udział w debacie.
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Relacja między filozofią a pedagogiką, jej uwarunkowania i wzajemne inspiracje. Podstawowe nurty i pojęcia filozoficzne i ich znaczenie dla definiowania rzeczywistości pedagogicznej. 2. Źródła filozoficznego myślenia. Idealizm klasyczny a filozofia wychowania i edukacji 3. Realizm klasyczny i teistyczny a filozofia wychowania i edukacji, 4. Pragmatyzm i naturalizm a filozofia wychowania i edukacji, 5. Egzystencjalizm, personalizm, filozofia dialogu i ich wkład w filozoficzny dyskurs o wychowaniu i edukacji. 6 Postmodernizm i filozofia krytyczna – podstawowe obszary analizy w obszarze filozofii wychowania i edukacji 7. Fenomenologia i hermeneutyka – pytanie o filozoficzne podstawy nauk o człowieku 8. Dialog między filozofią a psychiatrią humanistyczną – co z niego wynika dla pedagogiki? 9. Filozofia i pedagogika pokoju – debata.
--

Wykaz literatury podstawowej

1. Śliwerski B, *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2015
2. Gara, *Od filozoficznych podstaw wychowania do egzystencjalnej filozofii wychowania*, Warszawa 2009;
3. Ryk A., *W poszukiwaniu pedagogicznej arche. Zarys systemów pedagogicznych*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu pedagogicznego w Krakowie, Kraków 2012
4. Ryk A., *(Po)nowoczesny podmiot w doświadczeniu spotkania. Antropologiczne aspekty pedagogiki spotkania*, Oficyna Wydaw. Impuls, Kraków 2006.
5. Ryk A (2011), *W poszukiwaniu podstaw pedagogiki humanistycznej, Od fenomenologii Husserla do pedagogiki fenomenologicznej*, Kraków: Wydawnictwo Impuls.
6. Filek J., *Fenomenologia wychowania*, w: tenże, *Filozofia jako etyka*, Wydaw. Znak, Kraków 2001
7. Gnitecki J (1995)., *Rozum pedagogiczny i granice racjonalności w pedagogice*, w: *Racjonalność pedagogiki*, red. T. Hejnicka-Bezwińska, Bydgoszcz: WSP.
8. Gnitecki J (1991)., *Filozofować w kontekście edukacji. Refleksje wprowadzające*, w: *Filozofować w kontekście edukacji*, cz. I, red. K. Denek, J. Gnitecki, Poznań: Wydaw. Polskiego Towarzystwa Filozoficznego Oddział w Poznaniu.
9. Gara J., *Pedagogiczne implikacje filozofii dialogu*, WAM, Kraków 2008.
10. Bulaczek A., *Relacje pacjent-lekarz w psychiatrii aksjologicznej Antoniego Kępińskiego*, *Studia Ecologiae et Bioethicae UKSW* 11(2013)2.
11. Dąbrowski K., *Trud istnienia*, Wydawnictwo Wiedza Powszechna, Warszawa 1986.
12. Frankl V. E., *Człowiek w poszukiwaniu sensu*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2009.

Wykaz literatury uzupełniającej

1. Gutek G. L., *Filozoficzne i ideologiczne podstawy edukacji*, GWP, Gdańsk 2003. (od wyd. II tytuł zmieniony na: *Filozofia dla pedagogów*).
2. Bagienni J., Fosl P. S., *Przybornik filozofa. Kompendium metod i pojęć filozoficznych*, PAX, Warszawa 2010.
3. Szotysek A. E., *Filozofia wychowania. Ontologia, metafizyka, antropologia, aksjologia*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2008.
- 4 *Encyklopedia filozofii wychowania*, red. S. Jedynak, J. Kojkoł, Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz 2009.
5. *Filozofia wychowania w praktyce pedagogicznej*, pod red. A. Szczudry – Brszcz i S. Szubryna. Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin
6. Kwieciński Z, M. Jaworska-Witkowska, *Ku integralności edukacji i humanistyki. Księga jubileuszowa dla Lecha Witkowskiego*, Toruń 2008

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	15
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	15
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	
Ogółem bilans czasu pracy		75

Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika

3
